

losiny.cz

VELKOŠOSINSKÉ PRAMENY

Zpravodaj obce Velké Losiny | listopad/prosinec 2023 | r. 26 | č. 6

JSDH se pyšní novým zásahovým vozidlem

str. 10

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

str. 13

VI. ROČNÍK OŽIVENÍ
ŘEMESEL

str. 26

FOTBALOVÁ MINI
PŘÍPRAVKA NA SIGMĚ

ÚVODNÍK

Vážení a milí spoluobčané,

Jistě většina z Vás zaregistrovala další válečný konflikt na Blízkém východě, který se nás nepřímo dotýká. Umírají nevinní lidé a dochází k destrukci území, kde ještě před pár dny žili lidé zcela normální život. Opět si více uvědomuji, jak důležitá je svoboda, jak důležitý je vzájemný respekt a podpora. Někdy mám pocit, že zapomínáme na to, jak klidný a pohodový život můžeme prožít v naší zemi. Nemusíme souhlasit s politickým názorem většiny, či s názorem našeho souseda, ale žijeme v míru. Žijeme v místě, kde nemusíme prožívat strach. Je jen na nás, jaké hodnoty si nastavíme, jaký postoj zaujmeme. Važme si maličkostí a radujme se ze života.

Září bylo skutečně intenzivním měsícem, ve kterém jsme se setkávali a měli příležitost představit Vám projekty a záměry, které jsme zdárně dokončili. Měli jsme tak možnost potkat se na slavnostním otevření technického zázemí pro zaměstnance

obce, přivítat novou cisternu pro výjezdovou jednotku či se podívat na otevření tribuny v areálu TJ Sokol. Pro ty, kteří se nemohli zúčastnit, přinášíme v novém čísle Velkolosinských pramenů fotoreportáž. Ta alespoň mírně nastíní skvělou atmosféru, která na jednotlivých akcích vládla. Využiji i tento prostor, abych poděkovala všem zaměstnancům obce, kteří se na přípravách podíleli. Věřte, že připravovat takto náročné aktivity v rámci běžného provozu obecního úřadu stojí nemalé úsilí.

Ale je potřeba neusnout na vavřínech a pokračovat dál. A tak jsme v termínu do 30. 9. 2023 podali žádost o dotaci na kanalizaci do Ludvíkova. Intenzivně pracujeme na dokončování projektu vodovodu do Bukovic, který by měl v nejbližších dnech získat stavební povolení. Podepsali jsme smlouvu na realizaci Skate parku v Areálu zdraví a na jaře 2024 s největší pravděpodobností začneme s jeho realizací. Dokončujeme projekt rekonstrukce zdravotního střediska. Aktuálně také probíhá výběr zhotovitele na demolici Domu služeb. Obec uspěla s žádostí o dotaci na kompostéry, a tak budeme v příštím roce distribuovat další kompostéry na vaše zahrady. Někdy mám pocit, že věci jdou pomalu a jsou i tací, kteří to neustále tvrdí, ale věřte, že za každou realizaci a přípravou je mnoho hodin práce.

V září proběhlo osobní jednání na pozemkovém úřadě ve věci údržby pozemků v okolí bytových domů za zámkem. Rádi bychom, aby se prostředí v této lokalitě zvelebilo. A tak věřím, že se k tomuto tématu v některém čísle ještě vrátíme.

Začátek října a podzimu je ve znamení příprav rozpočtu obce na rok 2024, což je velmi náročný proces. A tak už dnes na úřadě obce probíhají intenzivní diskuze, co vše se podaří v příštím roce realizovat a jaké záměry budou v zastupitelstvu podpořeny. V listopadu nás čeká audit z Olomouckého kraje, který bude kontrolovat hospodaření obce.

Radost a příjemnou atmosféru, kterou jsem díky Vám v září prožila na významných akcích obce, nás nic nestála a věřím, že nás všechny obohatila.

■ **Jana Fialová, starostka obce**

Přehled přijatých usnesení z 9. zasedání Zastupitelstva obce Velké Losiny konaného dne 18. 9. 2023 ve Víceúčelovém zařízení Velké Losiny

9/23 1. ZASTUPITELSTVO OBCE SCHVALUJE:

- zápis z 8. zasedání zastupitelstva obce Velké Losiny ze dne 19. 6. 2023.
- komisi pro přípravu usnesení ve složení: Předseda: Mgr. Ivana Blažková; členové: Mgr. Jana Kocmanová, Bc. Ondřej Bureš, DiS.
- program 9. zasedání ZO ze dne 18. 9. 2023.
- rozpočtové opatření č. 9/2023 v předloženém znění.
- přijetí účelové neinvestiční dotace na výdaje jednotek sborů dobrovolných hasičů 198 000Kč prostřednictvím Olomouckého kraje z rozpočtu MV-GR HZS ČR na výdaje jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí na rok 2023.
- dodatek č. 1 v předloženém znění ke smlouvě o poskytnutí dotace z rozpočtu Olomouckého kraje z dotačního programu Program na podporu výstavby a rekonstrukcí sportovních zařízení kofinancovaných z Národní sportovní agentury v roce 2022 uzavřenou mezi poskytovatelem Olomouckým krajem, Jeremenkova 1191/40a, 779 00 Olomouc, IČ: 60609460, zastoupený Michalem Záchou, DiS., náměstkem hejtmána, na základě usnesení Zastupitelstva Olomouckého kraje č. UZ/1/7/2020 ze dne 30. 10. 2020 a příjemcem obcí Velké Losiny z důvodu doručení Rozhodnutí o poskytnutí dotace na projekt z Národní sportovní agentury v roce 2022, které bylo doručeno v letošním roce tj. v roce 2023. ZO pověřuje starostku k podpisu dodatku č. 1.
- přijetí dotace z Ministerstva kultury na obnovu nemovité kulturní památky kostela sv. Archanděla Michaela v Maršíkově ve výši 200 000Kč.
- přijetí dotace na realizaci akce „Prevence vzniku odpadů ve Velkých Losinách“ na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace č. 22_024/0001189 ve výši 1 894 064,67Kč při spoluúčasti obce 334 246,71 Kč.
- přijetí dotace z rozpočtu Olomouckého kraje, z dotačního programu 02_03_01 Podpora vzdělávání, osvěty a realizace opatření v oblasti životního prostředí a zemědělství, na akci „Naučné stezky kolem stromů, které něco zažily“ s realizací do 31. 12. 2023 ve výši 80 000Kč.
- smlouvu o poskytnutí dotace od Olomouckého kraje, z dotačního programu Olomouckého kraje 02_03_01 Podpora vzdělávání, osvěty a realizace opatření v oblasti životního prostředí a zemědělství na akci „Naučné stezky kolem stromů, které něco zažily“ ve výši 80 000Kč a pověřuje starostku k uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace mezi obcí Velké Losiny a Olomouckým krajem.
- přijetí dotace z programu Z1507 OPŽP – 2021–2027 AOPK ČR na akci „Ošetření stromořadí u hřbitova ve Velkých Losinách“ za celkovou předpokládanou částku 842 150Kč se spoluúčastí obce 15% a financováním dotace po realizaci celé akce.

- podání žádosti o finanční příspěvek na účel: obnova, zajištění a výchova lesních porostů do 40 let věku poskytovan ze státního rozpočtu, kapitoly Ministerstva zemědělství, v celkové výši podle části druhé Hlavy II nařízení vlády 544 946Kč.
- výběr uchazeče s ekonomicky nejvýhodnější nabídkou Jiřího Musila, Rudé armády 682, Velké Losiny 788 15, IČO: 05894395 pro odkup dříví v majetku obce Velké Losiny na III. a IV. čtvrtletí pro rok 2023 a uzavření Kupní smlouvy mezi obcí Velké Losiny (prodávající) a p. Jiřím Musilem, Rudé armády 682, Velké Losiny 788 15, IČO: 05894395 (kupující), v předloženém znění a pověřuje starostku k podpisu kupní smlouvy.
- smlouvu o právu provést stavbu nové přípojky splaškové kanalizace a vodovodní přípojky na pozemku p. č. 2668/1 k. ú. Velké Losiny, v předloženém znění, mezi obcí Velké Losiny (jako budoucí povinná) a B.K. (jako budoucí oprávněná), která zahrnuje uložení a vedení nové přípojky splaškové kanalizace a umístění vodovodní šachty do pozemku parc. č. 795 k. ú. Velké Losiny ve vlastnictví obce Velké Losiny. ZO pověřuje starostku k podpisu smlouvy.
- Obecně závaznou vyhlášku obce o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí v předloženém znění.
- pokyny ke změně č. 2 územního plánu uvedené ve vyhodnocení veřejného projednání Z2 ÚP Velké Losiny.
- dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo na zhotovení územně plánovací dokumentace na akci „Změna č. 2 Územního plánu Velké Losiny“ uzavřený mezi obcí Velké Losiny a knesl kynčl architekti s.r.o., Šumavská 416/15, 602 00 Brno, IČ: 47912481 a to z důvodu změny zadání rozsahu zpracování změny č. 2. ZO pověřuje starostku k podpisu dodatku č. 1.
- návrh úhrady nákladů na zpracování změny č. 2 ÚP dle dodatku č. 1, vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, pokud se zpracovává, vyhotovení úplného znění územního plánu po jeho změně, (ustanovení § 55a zákona č. 225/2017 Sb., o územním plánování a stavebním řádu), v poměru viz níže:

a) Obec Velké Losiny	50% ceny
	tj. 27 225Kč
b) P. S.	50% ceny tj. 27 225Kč.
- souhlas s realizací a financováním projektu „Vybudování skateparku ve Velkých Losinách“, který bude podpořen z dotačního programu MMR ČR – Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu (117D721).
- výběr uchazeče s nejnižší nabídkovou cenou dle doporučení hodnotící komise společnost Hydro Gas Manufacture, s.r.o., se sídlem Ostrava – Moravská Ostrava, Poděbradova 1069/35, PSČ 70200, IČ: 26792699 s cenovou nabídkou 5 231 438,64 Kč bez DPH a 6 330 040,75Kč včetně 21% DPH

na akci „Skatepark Velké Losiny“. ZO pověřuje starostku k podpisu smlouvy o dílo.

- dodatek č. 1 v předloženém znění ke smlouvě o dílo ze dne 14. 3. 2023 na akci „Rekonstrukce lávky ML 03d a 04d - L1“ uzavřené mezi objednatelem obcí Velké Losiny a zhotovitelem PONVIA CONSTRUCT s.r.o., Charváty 9, 783 75 Charváty, IČ: 04381823, zastoupeným Ing. Ronaldem Loydlem, jednatelem společnosti z důvodů navýšení ceny o vícepráce v celkové výši 58 584,02Kč bez DPH a 70 886,66Kč včetně 21% DPH. ZO pověřuje starostku k podpisu dodatku č. 1.
- zrušení zadávacího řízení na výběr zhotovitele na akci „Rekonstrukce školního klubu v ZŠ Velké Losiny“ v předloženém znění. ZO pověřuje starostku k podpisu rozhodnutí o zrušení.
- dohodu o náhradě škody způsobené zaměstnancem v předloženém znění, mezi obcí Velké Losiny (zaměstnavatel) a B. P. (zaměstnanec), v celkové výši 1 198Kč, a pověřuje starostku k jejímu podpisu.
- podání žádosti o dotaci na akci „PD – prodloužení splaškové kanalizace – Ludvíkov – Velké Losiny“ do Operačního programu Životní prostředí 2021 – 2027 do 42. výzvy Specifický cíl 1.4. Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou. Opatření 1.4.1. - Výstavba čistíren odpadních vod, dobudování a výstavba kanalizací. ZO pověřuje starostku k podpisu žádosti o dotaci.

9/23 2. ZASTUPITELSTVO OBCE NESCHVALUJE:

- žádost o změnu územního plánu od P. S., za účelem změny využití pozemku p. č. 1944/3 v k.ú. Velké Losiny.

9/23 3. ZASTUPITELSTVO OBCE UKLÁDÁ:

- zahájit přípravu nového zadávacího řízení na výběr zhotovitele na akci „Rekonstrukce školního klubu v ZŠ Velké Losiny“.

9/23 4. ZASTUPITELSTVO OBCE BYLO SEZNÁMENO:

- se Zprávou o činnosti Rady obce Velké Losiny za období od minulého zasedání ZO, tj. 19. 6. 2023 (21. RO – 26. RO).
- s přijetím výplaty pojistného plnění pojistné události č. 2023/0113/0244 od Hasičské vzájemné pojišťovny, a.s. v celkové výši 285 703Kč, vyplaceno z pojištěného rizika Vichřice.
- s informací o přípravě zadávací dokumentace k výběrovému řízení (obálkovou metodou) na odprodej hasičského zášahového vozidla Tatra T815 CAS 24, r. z. PVA 1639.

■ Jana Fialová, starostka
■ Karel Minařík, místostarosta

Důležité informace

PLATBA ZA PRONÁJEM ZAHŘÁDEK

Upozorňujeme občany, kteří ještě neuhradili nájemné za zahrádku, aby tak neprodleně učinili. Na úhradu nájemného za pronájem zahrádky nejsou zaslány složenky.

Splatnost nájemného za pozemek je vždy k 31. 3. daného roku.

PLATBY ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD A PSY

Upozorňujeme občany, kteří ještě neuhradili místní poplatek ze psů a poplatek za komunální odpad za rok 2023, aby tak **neprodleně učinili. Splatnost poplatku ze psů byla do 30. 6. 2023 a splatnost poplatku za komunální odpad do 30. 9. 2023.**

■ Jana Mazánková,
pokladna

ZVÝHODNĚNÁ NEDELE V THERME PARKU

Termální park Velké Losiny zve především občany Velkých Losin a blízkého okolí na každotýdenní speciální akci s názvem „ZVÝHODNĚNÁ NEDELE“. Každou neděli v období mimo sezonu turisté opustí Velké Losiny, a odpoledne je tak v termálním parku ideálně stráveným časem klidu a odpočinku. Navíc ještě se **slevou 30 %**. Neváhejte a dorazte se k nám prohrát a užít si vždy konec týdne. Akce platí **do konce roku 2023**.

TERMÁLY
LOSINY

**Nesvíťte ve vaší ulici veřejné osvětlení?
Poruchu můžete nahlásit na bezplatné nonstop lince provozovatele.**

800 101 109

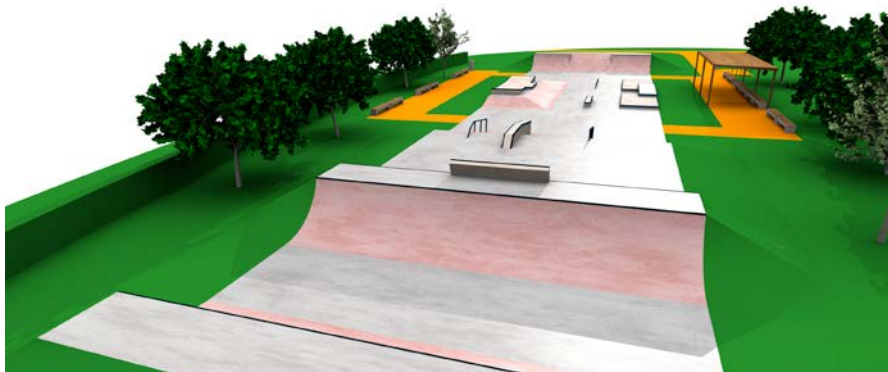
Výstavba

SKATEPARK

Obec Velké Losiny se už několik měsíců snaží přivést k životu svůj sen o skateparku, který by sloužil nejen mladým lidem, ale všem občanům jako místo pro sport, zábavu a setkávání. Od dubna letošního roku jsme usilovali o získání zhotovitele skateparku, ale opakovaná veřejná soutěž nebyla úspěšná. Obec se nevzdala a pokračovala v hledání možnosti realizace projektu a na třetí pokus vysoutěžila zhotovitele, společnost Hydro Gas Manufacture, s. r. o., jenž podal cenovou nabídku ve výši 6 330 040,75 Kč.

Klíčovou roli v úspěchu projektu sehrála dotace, kterou obec získala ve výši 2 664 676 Kč. Momentálně probíhají jednání o převodu čerpání této dotace na příští rok, aby byly splněny podmínky jejího poskytnutí. Dle stávajících pravidel je dotace podmíněna vyčerpáním částky do konce listopadu letošního roku. Smlouva s vítězným zhotovitelem byla podepsána v září tohoto roku. O realizaci skateparku, která je plánována na příští rok, rozhodlo zastupitelstvo obce na svém zářijovém zasedání.

Skatepark bude místem, kde se mladí lidé mohou setkávat, trávit volný čas a rozvíjet své dovednosti na skateboardu. Nová infrastruktura zvýší atraktivitu obce jak pro místní občany, tak pro její návštěvníky a přispěje k rozvoji místního cestovního ruchu.

ZVÝŠUJEME BEZPEČNOST S NOVÝM KAMEROVÝM SYSTÉMEM U VLAKOVÉHO NÁDRAŽÍ

V září byla dokončena instalace moderního kamerového systému u vlakového nádraží ve Velkých Losinách. Kamerový systém je klíčovým prvkem pro zlepšení bezpečnosti veřejného prostoru. Jeho hlavními funkcemi jsou:

- **Prevence kriminality.** Kamery jsou účinným nástrojem pro odstrašení potenciálních zločinců. V případě, že by došlo k trestnému činu, záznamy z kamer mohou sloužit jako důkaz při vyšetřování.
- **Monitorování veřejných prostor.** Kamerový systém umožňuje sledovat veřejné prostory a reagovat na nežádoucí situace v reálném čase, což zvyšuje rychlost a efektivitu zásahu.
- **Zvýšení pocitu bezpečí.** Vědomí, že veřejná místa jsou monitorována, pomáhá občanům cítit se bezpečněji

a vytváří pozitivní prostředí pro život a práci.

Realizaci díla prováděla společnost HF pro, spol. s r. o., která má bohaté zkušenosti s podobnými projekty. Instalace kamerového systému byla umožněna díky podpoře Olomouckého kraje, jenž poskytl na tento projekt dotaci.

Tato instalace je dalším rozšířením kamerového systému v obci Velké Losiny, což svědčí o závazku místní samosprávy k ochraně svých občanů a majetku. Kamery se stávají nezbytnou součástí moderní obce.

■ Jaroslav Nesvadba,
referent výstavby a ÚP

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ TECHNICKÉHO ZÁZEMÍ OBCE

V posledním čísle našeho zpravodaje jsme slibovali slavnostní otevření technického zázemí obce Velké Losiny. Jak jsme slíbili, tak bylo! V pátek **1. 9. 2023** proběhlo slavnostní otevření technického zázemí obce.

Slavnostního přestřižení pásky se na pozvání starostky obce Jany Fialové zúčastnili referent výstavby obecního úřadu Jaroslav Nesvadba, projektant Jiří Frys a náměstek hejtmana Olomouckého kraje Jan Šafařík. Zhotovitelem stavby byla firma Trendex Nova, a. s., které patří poděkování.

Hosté i zastupitelé obce tak měli možnost **prohlédnout si zrekonstruované prostory**. Díky vaší účasti na akci vládla velmi příjemná a přátelská atmosféra. S pamětníky jsme zavzpomínali na původní účel celého objektu, který sloužil zčásti jako kotelna a sklad uhlí a zčásti byl využíván místními občany k sušení a mandlování prádla.

Ráda bych **poděkovala zaměstnancům** obce Velké Losiny za skvělou organizaci a **Romanu Millerovi** za velmi milou a přátelskou výpomoc.

Přejeme obecním zaměstnancům, aby se v nových prostorách cítili dobře.

■ *Jana Fialová, starostka obce*

Místní hospodářství

POŘÍZENÍ NOVÉHO VYBAVENÍ PRO JSDH Z DOTACE OLOMOUCKÉHO KRAJE

Olomoucký kraj přispěl na vybavení zá-
sahové jednotky sboru dobrovolných

hasičů Velké Losiny. V průběhu letošního
roku došlo s využitím příspěvku od Olo-
mouckého kraje v rámci poskytnuté do-
tace z dotačního programu Olomouc-
kého kraje „Program na podporu JSDH
2023“, dotačního titulu „Dotace na po-
řízení, technické zhodnocení a opravu
požární techniky, nákup věcného vy-
bavení a zajištění akceschopnosti JSDH
obcí Olomouckého kraje 2023“, k poří-
zení vybavení členů JSDH Velké Losiny,

a to hydraulického vyprošťovacího zaří-
zení – **pohonné jednotky LUKAS P635
SG a rozpínacího nástroje SP 555**. Vy-
bavení členů jednotky dobrovolných ha-
sičů vyprošťovacím zařízením je důležité
pro zachování akceschopnosti JSDH.

Původní pohonná jednotka a rozpínák
byly vzhledem k jejich stáří a současným
vlastnostem automobilových karoserií
nedostačující a pro novější typy vozidel
značně zastaralé. O tom vypovídaly stále
častější potíže se startováním pohon-
né jednotky, což způsobovalo u zásahů
u dopravních nehod značné komplikace.
Zástupci členů JSDH se o tom přes-
vědčili rovněž na pravidelném výcviku
jednotek na stanici HZS Šumperk.

Hydraulické vyprošťovací zařízení ne-
slouží jen k vyproštění z havarovaných
vozidel, ale i ke zvedání těžkých břemen,
zajištění výkopů při zavalení osob, zajiš-
tění padajících konstrukcí atd.

**Celková hodnota pořízeného vybave-
ní je 348 238 Kč, příspěvek Olomouc-
kého kraje činí 138 000 Kč. Děkujeme
Olomouckému kraji za poskytnutí
příspěvku na vybavení naší zá-
sahové jednotky sboru dobrovolných
hasičů Velké Losiny.**

KINO MÁ NOVOU FASÁDU

V rámci zvyšování kvality veřejného prostoru a pé-
če o obecní majetek jsme se koncem září zaměřili
na obnovu fasády a instalaci nových vitrín na bu-
dovu kina ve Velkých Losinách. Staré vitríny, kte-
ré byly umístěny na kině, již nepůsobily dobrým
dojemem a nedělaly kinu dobrou vizitku.

Rada obce tak na svém zasedání podpořila zá-
měr vyspravení fasády kina a instalaci nových
vitrín. Fasáda i podhledy prošly kompletním
natěrem. Zednické práce provedl Milan Matura,
natěračské práce pak Martin Končický. **Celkové
náklady** na obnovu fasády činily **71 019 Kč**.

Nad vitríny bude instalován nový nápis a logo obce.
Rádi bychom se také zaměřili na prostranství před
kinem. Předpokládáme, že nejspíše na jaře pro-
běhnou další drobné úpravy, které pozvednou
prostor a okolí místního kina.

Před

Po

Upozorňujeme řidiče, kteří parkují svá vozidla v době obědů před kinem, že stojí v zákazu stání a porušují, tak dopravní předpisy. Jsou zde vyhrazena pouze dvě parkovací místa pro ZTP. Avizujeme, že pro parkování během poledne mohou využít parkovacích ploch u pošty, kde je dostatečná kapacita a parkování je zdarma, docházková vzdálenost velmi podobná. Děkujeme za vstřícnost a respektování dopravního značení!

ZPEVNĚNÉ PLOCHY NA ULICI ŽIŽKOVA

Předmětem realizace bylo vybudování zpevněných ploch na ulici Žižkova v místě pokládky nové asfaltové komunikace v letošním roce – místní komunikace ev. č. 49c. V místě byl provizorně vysypán a zhutněn štěrk, který nesplňoval požadavky finálních úprav. Na tyto skutečnosti jsme byli upozorněni i místními občany, a proto po vzájemné dohodě rada obce schválila vybudování těchto ploch, které plní účel výhybny. Firma Jutherm, s. r. o., provedla vybudování podloží se zhutněním a položila žulové kostky. Celková cena realizace zpevněných ploch činila 549 946,61 Kč.

DOKONČENÍ REKONSTRUKCE AUTOBUSOVÉ ZASTÁVKY V ŽÁROVÉ U KOSTELA

Na přelomu září a října byly dokončeny zednické a obkladačské práce na autobusové zastávce v Žárové u kostela. Dlouhý čas se nám nedařilo vybrat zhotovitele této akce, nicméně nakonec se této úlohy zhostila firma Budovat, s. r. o. Původně měla zastávka pouze novou krytinu a okna, nyní je **dokončena kompletně** – má také novou fasádu, obklad, okapový chodník, podlahu, opravený označnický a nový vstup do zastávky. Doufáme, že zastávka bude dobře sloužit nejen všem cestujícím, ale i turistům, kteří zamíří do naší místní části Žárová.

Před

Po

ZAHÁJENÍ PRACÍ PŘI AKTUALIZACI PASPORTU DOPRAVNÍHO ZNAČENÍ

Na začátku října byly zahájeny práce spojené s montáží nových dopravních značek. Povinnost osazení novým dopravním značením vzešla z aktualizace pasportu dopravního značení a místních komunikací v rámci celého území obce Velké Losiny.

Práce jsou rozděleny do **dvou etap**. V rámci I. etapy bude doplněno dopravní značení v místních částech Maršikov, Ludvíkov, Žárová a Bukovice, ve II. etapě potom ve Velkých Losinách. V návaznosti na změny dopravního značení avizujeme, že může dojít k odstranění značky, na kterou jste byli zvyklí. Platí vždy pravidla dopravního provozu. Dbejte prosím zvýšené opatrnosti.

Podrobněji vás budeme informovat na Facebooku obce.

■ **Dorota Jankovičová, referent MH a SH**

POVODEŇ V ŽÁROVÉ

Dne 17. 8. 2023 se Žárovou prohnal vydatný déšť. Letní bouřka se silným větrem způsobila v místní části Žárová a v Horním Bohdíkově značné problémy a napáchala škody. JSDH Velké Losiny vyjízďela během podvečera do místní části celkem dvakrát, aby odstranila spadlý strom na místní komunikaci a vyřešila zatopený sklep v rodinném domě. Škody způsobila voda z okolních luk a kopců nejen v Horním Bohdíkově, ale také na místních komunikacích v Žárové, kde vymlela díry na některých místech o hloubce až

60 cm. V celé obci byla přerušena dodávka elektrické energie z důvodu závady na vysokém napětí. **Přívalový déšť takového rozsahu nepamatují místní pamětníci za posledních 70 let.**

Do úklidu obce se aktivně zapojili místní občané, členové SDH Žárová, zaměstnanci obce Velké Losiny a správce silnice III/3639. K celé situaci se velmi operativně postavil pan Petr Švik (firma Petr Švik, s. r. o.), který po dohodě s obcí zajistil nezbytnou opravu vybraných komunikací.

Údržba koryta Novoveského potoka a jeho okolí nás dlouhodobě trápila.

Opakovaně jsme žádali správce toku – Lesy ČR – o provedení údržby. Po těchto událostech nám správce vyhověl a proběhla povodňová hlídka, při které byly zjištěny nedostatky způsobené překážkami v toku a jeho okolí. Obec tak na základě požadavků správce toku bude vyzývat občany a majitele pozemků v okolí Novoveského potoka k odstranění překážek.

Děkujeme všem, kteří se aktivně zapojili do úklidu a odstranění popadaných větví, naplaveného bahna a kamení, a přispěli tak k zajištění úklidu obce.

REKLAMNÍ SMOG V LÁZEŇSKÉ OBCI

Obec Velké Losiny je krásnou obcí v podhůří Jeseníků. Máme štěstí, že žijeme v místě, které je plné zeleně, parků, ale také historických budov a kulturních památek. I proto se snažíme, abychom měli obec upravenou a čistou.

Od začátku svého působení ve vedení obce se snažím zlepšit úroveň veřejného prostranství nejen výsadbou květin. Snažím se tvořit tvář naší obce. Ať je to pro někoho z nás méně či více důležité, veřejné prostranství a jeho úroveň ovlivňuje kvalitu života, protože to, jak obec vypadá, velmi úzce souvisí s tím, jak se v ní cítíme a jak se k sobě chováme.

Za tímto účelem každoročně alokujeme do rozpočtu obce finance na údržbu zeleně, výsadbu nových květin a stromů, doplnění mobiliáře.

Dalším cílem je kultivace veřejného prostoru odstraněním nevhodných a nevkusných reklamních cedulí, upoutávek a polepů. Jde o snížení tzv. reklamního smogu. Reklamní cedule, které mají různorodé barevné a grafické pojetí, narušují kvalitu veřejného prostoru. Rada obce na svém zasedání rozhodla o přípravě vyhlášky, která bude upravovat a eliminovat reklamu v naší obci. Rádi bychom se zaměřili na jednotný informační a navigační systém, který může sloužit i k propagaci místní nabídky služeb.

Pokud máte na svém plotě, pozemku či výloze umístěnou nevhodnou nebo opotřebovanou ceduli či jinou reklamní plochu, zvažte, zda je nezbytné, aby tam setrvala a rušila úplně normální vzhled naší obce.

■ *Jana Fialová, starostka obce*

Odpadové hospodářství

**30. 9. 2023 KONČÍ
„MESOH ROK“**

**CO SI ZKONTROLOVAT
V ODPADOVÝCH ÚČTECH MESOH?**

1. Záznamy svezených pytlů a popelnic

V odpadovém účtu v sekci „Svezený odpad“ na nástěnce si prosím zkontrolujte, zda záznamy svozů pytlů nebo popelnic s tříděnými odpady a popelnic se směsnými odpady odpovídají skutečnosti. Pokud záznamy chybí, neváhejte nám napsat na e-mail níže. Záznamy vám rádi doplníme.

2. Odpadový dotazník, inventura stanoviště

Pro správný výpočet slevy je nutné mít vyplněný „odpadový dotazník“. Je vhodné také provést „inventuru stanoviště“, tedy zda odpovídá počet osob v domácnosti a údaje o popelnicích. Nesrovnalosti s vámi rádi opravíme.

3. Reklamační období končí 30. 11. 2023

Do 30. listopadu běží reklamační období, během kterého je možné vznést dotazy či připomínky týkající se vašich odpadových účtů. Po tomto datu již nebude možné výši slevy z místního poplatku za systém odpadového hospodářství pro rok 2024 ovlivnit. Dotazy můžete adresovat Monice Semerádové (e-mail: semeradova@losiny.cz, tel.: 724 184 301). Pro další tipy doporučujeme sledovat Youtube a Facebook Naše Odpady.

MOJE ODPADKY
Nejlepší odpad je ten, který nevznikne

DENDROLOGICKÝ PRŮZKUM NA SÍDLIŠTI U PAPIRNY

Během srpna proběhl na sídlišti U Papírny dendrologický průzkum, který bude podkladem ke zpracování projektové dokumentace pro podání žádosti o dotaci na revitalizaci celého sídliště. Průzkum byl zpracován arboristou Ing. Štěpánem Krieglerem, jenž některé dřeviny doporučil ke kácení, např. smrky za panelovým domem č. p. 505, které jsou ve zhoršeném zdravotním stavu a napadené kůrovcem. Kácení na sídlišti proběhne v zimních měsících v době vegetačního klidu.

DERATIZACE

Na podzim bude provedena 2. etapa deratizace veřejné kanalizační sítě ve Velkých Losinách, Maršíkově a v části Bukovic, kterou provozuje společnost SmVak Ostrava, a. s.

Plánované termíny deratizace kanalizační sítě, jež provede společnost Deratex, spol. s r. o., jsou v úterý 7. 11. a 14. 11. 2023.

Pro vyšší účinnost obec Velké Losiny vyzývá vlastníky a správce objektů kanalizace, horkovodů, kontrolních šachet, kolektorů apod. k zajištění deratizace na svém nebo svěřeném majetku na vlastní náklady v průběhu listopadu.

Dbejte zvýšené bezpečnosti svých domácích zvířat!

OBEC POŘÍDÍ KOMPOSTÉRY PRO OBČANY

Obec Velké Losiny byla úspěšná v žádosti o dotaci na pořízení kompostérů, vratných kelímků a dvou myček na mytí vratných kelímků v rámci projektu „Prevence vzniku odpadů ve Velkých Losinách“. **Dotace ve výši 1,8 milionu Kč** bude poskytnuta z operačního programu Životního prostředí 2021–2027. Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií. Zájem o kompostéry byl na jaře 2023 zjišťován dotazníkovým šetřením. Průzkum byl dále vyhodnocen a v žádosti o dotaci bylo požádáno o 118 ks kompostérů o objemu 1050 l a 11 ks kompostérů o objemu 2000 l.

■ **Monika Semerádová, referent ŽP a OH**

VÝZVA PRO ZÁJEMCE O KOMPOSTÉR

Pro zájemce o výpůjčku kompostérů na bioodpad je vyhlášena výzva s termínem od 1. 11. 2023. Zájemci se mohou přihlásit na obecním úřadě Velké Losiny formou podání žádosti buď osobně na podatelně nebo elektronicky e-mailem na adrese: **podatelna@losiny.cz**.

Formulář žádosti je k dispozici na internetových stránkách obce **www.losiny.cz** nebo k vyzvednutí v kanceláři odpadového hospodářství. Příjem žádostí je **od 1. 11. 2023 do 30. 11. 2023**.

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Ve čtvrtek 5. 10. 2023 proběhlo v obřadní síni na zámku Velké Losiny již druhé letošní vítání našich malých občánků.

Úvodního slova se ujaly členky komise pro občanské záležitosti Veronika Millerová a Dana Grézlová, které přivítaly rodiče a ostatní hosty a následně představily nováčky v naší obci. Starostka obce Jana Fialová ve svém slavnostním projevu popřála všem novým občánkům a jejich rodičům hodně štěstí, pevného zdraví, lásky a rodinné pohody. Rodiče převzali pro svá miminka finanční dar, plyšovou ovečku s výšivkou názvu obce, pamětní listinu a knihu, do které si mohou zaznamenávat důležité momenty svých ratolestí. Maminky jako pozornost dostaly květinu. Ke slavnostní atmosféře přispěli svým vystoupením žáci 1. stupně ZŠ Velké Losiny pod vedením učitelky Světlany Podhajské.

Do svazku obce byly přijaty tyto děti: Alena Karešová, Lukáš Blumert, Terezie Šišmová, Matěj Nesvadba, David Škrípek, Lilien Červeňáková, Šimon Koryťák, Matyáš Veselovský.

Blahopřejeme

11. ŽIVOTNÍ JUBILEUM OSLAVÍ V MĚSÍCI LISTOPADU TITO NAŠI SPOLUOBČANÉ:

Martin Kopecký • Marcela Jánošíková • Josef Máca • Jitka Jelínková • Lubomír Štefečka
Vlastimil Krobot • Pavel Troják • Milada Hezká • Jiřina Pryglová • Antonín Frank
Jiří Frys • Emilia Horáková • Anna Václavková • Vlastislav Krahula

12. ŽIVOTNÍ JUBILEUM OSLAVÍ V MĚSÍCI PROSINCI TITO NAŠI SPOLUOBČANÉ:

Andrea Danisová • Pavel Jonák • Josef Lauterbach • Radmila Gálová • Božena Skácelová
• Jarmila Večeřová • Eduard Gregor

Všem výše jmenovaným přejeme hodně spokojenosti, štěstí a zdraví do dalších let.

Jana Kocmanová, předsedkyně KPOZ • Jana Fialová, starostka
• Karel Minařík, místostarosta

Cestování s komisí pro občanské záležitosti Rady obce Velké Losiny

MORAVSKOU BRÁNOU AŽ NA PUSTEVNY

Přes léto nás cestovatelský elán neopustil a my jsme se vydali na další jednodenní výlet. Na 10. 8. jsme připravili zájezd na Helfštýn, do Teplic nad Bečvou a na Pustevny. Ráno v den výletu přivítala modrá obloha a sluníčko všech 51 účastníků. První zastávka byla na největším moravském hradu stojícím na hřebenu nad nejužším místem Moravské brány, kterou od pradávných dob procházela stará obchodní stezka. Důvodem vzniku Helfštýna však nebyla ochrana cesty. Zakladatel Friduš či Helfrid z Linavy byl loupeživý rytíř a hrad si tu vystavěl proto, aby z něj mohl přepadat projíždějící kupce. Král Jan Lucemburský proti němu a dalším podobným lapkům v těchto končinách zorganizoval vojenskou výpravu a hrady jim odebral. V držení Helfštýna se vystřídala řada významných rodů a hrad se postupně proměnil v těžko dobytou pevnost, na které si za třicetileté války vylámali zuby Dánové i Švédové. V průběhu 18. století byl hrad opuštěn a měnil se ve zříceninu. Od roku 1911 se pomalu začalo s jeho opravami.

Po prohlídce hradu jsme zajeli do Teplic nad Bečvou, kde jsme navštívili Zbrašovské aragonitové jeskyně. Tyto jeskyně

byly v místním kamenolomu objeveny těsně před 1. světovou válkou. Od roku 1926 jsou elektricky osvětleny a zpřístupněny turistům. Unikátem jsou kuželovité stalagmity nebo povlaky stěn připomínající koblihy. Prohlídku jeskyně zvládli všichni, i když zde bylo mnoho schodů. Vzorově upravené betonové chodníky a pevné zábradlí přispěly k bezpečné prohlídce.

Odpoledne jsme podnikli výlet do jednoho z nejvýznamnějších horských středisek v Beskydech, na Pustevny. Výjezd autobusem byl zařízen až před komplex krásných budov. Pustevny dostaly název podle dávné poustevny pro poustevníky. Protože turisté si toto místo vel-

mi oblíbili, byla zde vybudována útulna Poustovňa a Šumná, později pak na návrh stavitele Dušana Jurkoviče Libušín a Maměnka. V roce 2014 Libušín vyhořel, dnes je však celý komplex obnoven do původní podoby.

Na každém výletě je nutné dát si něco dobrého k jídlu i pití a koupit malý dárek domů – valašský frgál a slané preclíky, bonbony vnučatům – a už nás autobus veze domů. Kolem dvacáté hodiny jsme všichni spokojeni s dnešním dnem dojeli do Velkých Losin. Všichni přítomní zájezdu děkují obci Velké Losiny za příspěvek na dopravu.

MAĎARSKO – BÜKFÜRDŐ

V úterý 3. 10. se ve večerních hodinách vrátila skupina 54 účastníků z třídenního relaxačního pobytu v Maďarsku. Původně byl zájezd plánován do termálních lázní v Kehidakustány, ale z provozně-technických důvodů daného hotelu jsme museli místo změnit.

Tentokrát jsme navštívili termální lázně v Bükfürdő. Byli jsme ubytováni v nadstandardním hotelu Caramell Premium Resort v Büku. Nádherné počasí nám dovolilo užít si nejen termální bazény uvnitř budov, ale i venkovní bazén se sluneční terasou.

Vynikající maďarská kuchyně, neomezený vstup do wellness zen spa (ex-

kluzivní svět wellness a saun o rozloze 2 000 m²), odpolední zákusek v baru Buddha, krásná příroda a výborná parta lidí přinesly nádherné zážitky z tohoto

zájezdu. Při odjezdu domů si mnozí slibovali, že se sem opět vrátí.

■ **Jana Kocmanová,**
předsedkyně KPOZ

DOVOLENÁ V CHORVATSKU

Autobusem na zájezd?
To je totiž hrozná věc.
Po probdělé noci zrána
přivítá nás mořská sauna.

V sobotu jsme dorazili
do tropického ráje.
V neděli už naříkáme, proč noc tak
horká je.

Ráno když se probudíme,
štípancům se podívíme.
Je to blecha nebo komár?
To už nikdy ne zjistíme.

Nežli začnou všichni vstávat,
utíkáme k moři plavat.
Tam do vody hupneme,
pak snídani slupneme.

U snídane výběr máme,
vejce, salám, sýr si dáme.
Na to ještě kávu, čaj,
chválíme si v bříšku ráj.
Ještě meloun a fík je tu!
Pak už jen stihnout toaletu.

Vyřešíme problémy, rozeberem zájezdy,
nahodíme plavky, jdem si koupat zadky.
V noci blesky, ráno hezky,
zase bude krásný den.
Zmrzlinu si dopřejem.
Vrátíme se za týden.
Ještě koupit, co se dá,
u vody je pohoda.
Autobusem vrátíme se zpět,
hlavu plnou vzpomínek.

■ účastnice zájezdu

SENIORSKÉ ODPOLEDNE

V sobotu **7. 10.** se ve 14 h uskutečnilo v **Areálu zdraví** tradiční setkání seniorů naší obce. Sešlo se přes **150 seniorů**, kteří si přišli popovídat, zazpívat i zatančit. Po krátkém úvodu a zdravici starostky Jany Fialové upoutalo pozornost přítomných vystoupení týmu šumperských mažoretek. Sportovní mažoretky podaly perfektní výkon a byly odměněny obrovským potleskem.

Hudební skupina Albatros dovedla roztančit celý sál. Tančilo se, zpívalo a jedny boty dokonce nevydržely. O hladký průběh odpoledne se postaral sehraný tým členek Komise pro občanské záležitosti. **Poděkování** patří Libuši Adámkové, Daně Grézlové, Drahomíře Minaříkové, Lence Mošnovské, Mirce Müllerové, Evě Procházkové, Tatáně Špačkové, Marii Navrátilové a také obci Velké Losiny, která celou akci financovala.

■ **Jana Kocmanová,**
předsedkyně KPOZ

KULTURA

O ŘEMESLECH – OŽIVENÍ
VÝROBY LIDOVÝCH
HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ

Již **šestým rokem** proběhly dne **28. 9. 2023** v Maršíkově **dílny a koncert pro rodiny s dětmi** se zaměřením na **výrobu lidových hudebních nástrojů**. Za slunečného počasí tato akce přilákala nejen stálé návštěvníky, ale i náhodné kolemjdoucí, kteří „odhodili svá kola“ a nechali se unést programem sestávajícím z různě zaměřených dílen, jejichž společným mottem bylo zapomenout na současné vysokorychlostní technologie a ponořit se zpět do umění řemesel, osahat si práci se dřevem nebo keramikou a vyrobit si v poměrně krátkém čase svůj hudební nástroj a zahrát (zaštěchat) si na něj i na koncertě.

Letošní ročník tradičně provázely dílny Vítka Kašpaříka z Velkých Karlovic (Beskydy), který po dlouhé roky udržuje tradici výroby především koncovek, salašnických fujarek a dalších lidových nástrojů vyrobených ze dřeva. Na tuto tradici navázal úspěšně i další výrobce například indiánských fléten a koncovek Rosta Žďárský z Petřvaldu u Ostravy. Keramika od Heleny Habartové je již známa široko daleko, nicméně vyrobit si keramický bubínek se podaří asi jen v Maršíkově. Malé děti (nakonec na věku tolik nezáleželo) a každý trpělivý účastník si s pílí sobě vlastní mohl dokončit svůj perkusivní nástroj („štěrchadlo“)

v dílně dvou nadšenců Petra Janíčka a Pavla Moravce. Nesmíme zapomenout na dětské dílny s výrobou štěrchadel na ruku (z ořechů) a do ruky (z dýní) včetně zdobení perníčků, které provázely tři děti – Eliška Smýkalová, Lukáš Smýkal a Viola Veselá. A aby toho nebylo málo, venku se odehrávala, kromě dílny Vítka Kašpaříka, ukázka kovářského řemesla a jízdy na starém kolotoči, který do Maršíkova dovezl ze srdce rád Richard Červinka. V přízemí jsme otevřeli muzikoterapeutickou dílnu, která po celý den zněla nejrůznějšími zvuky v přirozeném ladění. Tuto dílnu vedli dva zkušení lektori Celostní muzikoterapie Lubomíra Holzera (CMLH), která na koncertě vyústila v pohádku, Michal Veselý a Iva Smýkalová.

Koncert, který probíhal na závěr celodenního snažení v **dřevěném kostelíku sv. Michaela v Maršíkově**, měl podtrh-

nout význam lidové slovesnosti, včetně lidových písní v podání místních studentů Elišky Smýkalové, Rozálky Hrubé a hostující Barbory Švábové. Není vždy lehké se poprat s interpretací (včetně začlenění improvizace a perkusů přizvaných dětí) lidových písní i v podání talentovaných dětí, včetně krásného úvodu na varhany. Celý koncert proběhl za dopadajících paprsků skrz skla kostelních oken. Uvidíme, jaké zpětné zpravodajství přinese letošní ročník, který v podobě fotografií dokumentoval Michal Veselý, záznam z koncertu pořídil Benedikt Kyselka. Kromě pomoci přítomných lidí, Lenky Švikové a Lenky Šubrtové (kulturní komise Maršíkov), které statečně zajišťovaly občerstvení, další díky míří k těmto spolkům a lidem: obec Velké Losiny – Dorotka Jankovičová, Zde Kup – manželé Dražní, místní hasiči – Vaculíkovi, Lída Surá. Velké poděkování patří finanční podpoře této akce, tj. obci Velké Losiny. Jsme rádi, že tato akce již po šesté zaujala, přinesla hlubší retrospektivu na tradiční řemesla, ale hlavně jsme přesvědčení, že tato cesta oživení tradic našich předků vede k radosti, klidu a k zastavení v čase. Tak zase za rok se na vás těší za všechny lektory a organizátory Iva Smýkalová z Maršíkova.

■ Iva Smýkalová

Areál zdraví

BUBNOVÁNÍ S BOBINOU A KÁYOU

Již tradičně byly v Areálu zdraví prázdniny zahájeny a ukončeny akcí Bubnování s Bobinou a Káyou. Zájemci byli uvedeni do tajů nejen bubnování. Bubeníci přivezli spoustu netradičních hudebních nástrojů, které byly k dispozici pro každého, kdo měl chuť a náladu relaxovat. Všechny tři letošní akce zpestřily tanečnice z taneční skupiny Angel's Tribe.

LETNÍ ZÁBAVA V AREÁLU ZDRAVÍ

Třetí srpnový pátek se v Areálu zdraví konala Letní zábava, jejíž program byl věnován všem věkovým kategoriím. Od 16 hod. měl DJ Veselá Huba pro děti připraven indiánský program, v jehož rámci děti plnily zábavné úkoly, tancovaly a hrály si. Potom vzal moderátor a průvodce celou akci do ruky kytaru a společně se svou dcerou hráli a zpívali country a rockové písničky „od Michala Tučného po Olympic“. Následovala Retro Disco Party. V polovině programu se představily se svým vystoupením mažoretky Lassies Brno, které jezdí do Areálu zdraví každoročně na soustředění.

Celé odpoledne i večer probíhala charitativní akce ve spolupráci s nadací Děti dětem a Leonou Smažákovou. Společně jsme uspořádali tombolu s atraktivními cenami pro děti i dospělé. Cenu vyhrál každý lístek do tomboly, který byl ještě navíc slosovatelný ve večerním losování. Výtěžek z prodeje tomboly a finančních darů návštěvníků akce ve výši 24 378 Kč předal místostarosta Karel Minařík rodičům Natálky a Dominika Lubinových, dalších 1 800 Kč jim věnovala Leona Smažáková jako příspěvek z každého vytočeného piva.

Poděkování patří těmto sponzorům, bez kterých by se akce nemohla konat:

Areál zdraví Velké Losiny, Autobond group Šumperk, Carte D'or zmrzlina, CBA Šumperk, cukrárna Opatia Velké Losiny, Desná a. s., Dormet Pramet Šumperk, Jana Pecná, Informační centrum Velké Losiny, Jitka Kubičková, kavárna a restaurace v Areálu zdraví, manželé Smažákoví, Kosmetika Kateřina Mikulcová, Knihovna Velké Losiny, květiny Lenka Velké Losiny, Lahvinka Velké Losiny, masážní a kosmetický salón Olga Veselá, Mattoni, obec Velké Losiny, Petra Bláhová, Raudo – výrobní družstvo invalidů, restaurace Dům kultury Šumperk – Jakub Gál, Roztomilé pralinky, Salon Hair Leona Smažáková, TJ Sokol Velké Losiny, Václav Kalbáč, Zvoska.

MEZINÁRODNÍ NOC PRO NETOPÝRY

První zářijovou sobotu ukončila přednáška v rámci celorepublikové akce Mezinárodní noc pro netopýry, během níž přednášel Jiří Šafář o pozoruhodném životě netopýrů, jejich druzích, výskytu i o výskytu druhů netopýrů ve Velkých Losinách. Před přednáškou i v jejím průběhu byla pro děti připravena interaktivní dílnička, kde si mohly vyrobit netopýry. Přednáška byla zakončena odchytem netopýrů do předem připravených sítí, které byly umístěny v zámecké zahradě.

■ Lenka Krňávková, Areál zdraví

Dušičky

Na jedné pouti na Slovensku jsem četl zajímavý příběh. Paní popisovala, jak jí zemřela maminka a ona měla za úkol vyřídit pozůstalost. Při vyklízení maminčiny bytu brala do rukou různé předměty, které jí připomínaly dětství a mládí. Mimoděk vzala do rukou svůj mobil, v zamýšlení stiskla tlačítko a náhle si všimla, že volá své zemřelé mamince. Poté, co si uvědomila svůj omyl, chtěla volání ukončit a v tom se na druhé straně ozvalo: „Spojení je dočasně přerušeno...“ Ta slova pronikla jako balzám do jejího nitra a najednou odvála hluboký zármutek, který prožívala.

O „dušičkách“ se k sobě přibližuje svět živých a zemřelých. Vzpomínám, když jsem jako kluk chodil s maminkou na hřbitov, tak právě na dušičky mě zaujala velká záře tisíců svící, která se spojila v jakousi tajemnou klenbu, jež se dotýkala nebe. Stejně jako každý rok si i letos připomeneme slavnost Všechny svatých ve středu 1. 11. V tomto čase bychom si měli uvědomit, že cíl našeho pozemského putování je v nebi a že máme projevit také vděčnost těm, kteří v našem životě něco znamenali. Možná jsme jim ani nestačili za vše poděkovat. V dnešní době tento svátek trochu překrývá anglosaský „Halloween“, ale i ten znamená v pře-

kladu „předvečer Všechny svatých“, jen se z něj poněkud vytratila ta vděčnost, která k dušičkám patří.

Letos budeme mít příležitost projevit vděčnost a pomodlit se za naše zemřelé v úterý 31. 10. v 17 hod. ve hřbitovní kapli ve Velkých Losinách. Po mši svaté bude následovat žehnání hrobů na místním hřbitově. Žehnání společně s modlitbou má pomoci duším zemřelých dosáhnout

svého cíle, kterým je poklidné spočinutí v náručí Stvořitele.

Přeji sobě i vám, ať toto období nezažíváte v halloweenském ztřeštěném reji, ale v pokojném vnímání tajemného duchovního světa. A ať je bezbřehý smutek nahrazen nadějí, že „spojení je DOČASNĚ přerušeno...“

■ otec Milan Palkovič

VIGILIE SLAVNOSTI
VŠECH SVATÝCH

Úterý 31. 10. 2023

MŠE SVATÁ
V 17:00 HOD. VE HŘBITOVNÍ KAPLI VELKÉ LOSINY

ŽEHNÁNÍ HROBŮ
V 18 HOD. NA VELKOLOSINSKÉM HŘBITOVĚ

senza
ART

představujeme

Senza ART, galerii Senzionu Velké Losiny

- pořádání pravidelných výstav drobného umění
- díla profesionálních i amatérských umělců a dětí
- přednost pro regionální fotografy a výtvarníky

Na Vaše podněty a zájem se těší Programová rada galerie Senza ART.

Přístup pro veřejnost zdarma každou středu od 10 do 14 h.

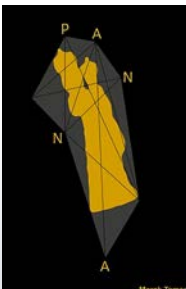
Více info na tel.: 777 482 739; info@senzion.cz

Nové knihy

ČESKÁ BELETRIE

Toman, Marek: Panna

Příběh Emy Dolejšové se odehrává v Příbrami po druhé světové válce. Komunisté zásadně mění sociální profil města při těžbě uranu a přitom zápasí s pověstí Sváté Hory – poutního místa se zázračnou soškou Panny Marie. Ema se střetává se světem ovládaným povytce muži a zjišťuje, jaká cena se platí za nezávislost.

SVĚTOVÁ BELETRIE

Su-fen, Cchaj: Děti solných polí

Román se odehrává na jihu Tchaj-wanu v místě, kde se tradičně vysoušela sůl. Na první pohled se jedná o příběh nešťastné lásky dvou mladých lidí, které rozdělila tradice a okolnosti, zároveň je však svědectvím o ekonomických, politických a společenských změnách, kterými Tchaj-wan v druhé polovině dvacátého století procházel.

Randau, Tessa: Les, čtyři otázky, život a já

Její život je zdánlivě dokonalý, ale mladá matka dvou dětí se cítí unavená a vyhořelá. Když se jednou prochází lesem, potká starou dámu, která jí poví o „čtyřech životních otázkách“, jež mají moc změnit všechno k lepšímu. Mohou tyto otázky pomoci i nám?

HISTORICKÝ ROMÁN

Dobrylovský, Jiří: Království za Džbán

Průběh tažení Jana Lucemburského na Prahu v roce 1310 je znám jen velmi obecně ze Zbraslavské kroniky, konkrétní detaily však zůstávají nejasné. Mohl

se mu postavit do cesty mocný hrad Džbán, o němž mezi historiky a archeology panuje všeobecné přesvědčení, že zanikl někdy okolo roku 1300?

DETEKTIVKA, THRILLER

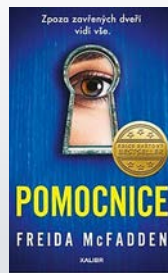
Robotham, Michael: Druhá žena

William a Mary jsou svoji už šedesát let a oba mají pevné morální zásady. Alespoň si to jejich syn Joe myslí. Jenže když je William brutálně napaden, Joe najde u otcovy nemocniční postele plačící cizí ženu celou od krve. Je to kamarádka, milenka, blázen, nebo vrah? Navzdory radám policie se Joe pouští do vlastního pátrání. A čím víc informací objevuje, tím víc se mu odkrývá druhá tvář jeho otce.

McFadden, Freida: Pomocnice

Práce u Winchesterových je moje poslední šance začít s čistým štítem. Jenže se ukáže, že jejich tajemství jsou mnohem nebezpečnější než ta moje... Každý den uklízím jejich krásný dům, vyzvedávám jejich dceru ze školy a vařím pro celou rodinu. Je těžké si nepředstavovat, jaké by bylo žít jejich život. Winchesterovi ale nevědí, kdo doopravdy jsem. Nevědí, čeho jsem schopná...

NAUČNÁ

Danišovi, Justina a Petr: Svobodná hra

Kniha propojuje nejnovější odborné poznatky o hře s praktickou inspirací a zkušeností rodiny se čtyřmi dětmi. Svobodná hra má v rozvoji dětí zásadní význam, učí je tvořit, plánovat, rozhodovat se, dávat a brát, naslouchat druhým, vyjednávat, kontrolovat své impulzy, překonávat překážky. Kniha obsahuje více než 500 startérů hraní.

Havlová, Nicolette: Pouť k branám Orientu

Jednadvacetiletá Nicolette vyráží z rodného Havířova jen s šesti kily na zádech a na vlastní pěst i nohy míří do tureckého Istanbulu. Pěší pouti dodává přesah uspořádáním dobročinné sbírky pro

českou komunitu v rumunském Banátu. Autorka popisuje sto čtyřidny dlouhé putování, kdy se člověk přiblíží nejen divoké přírodě, ale najde také cestu k vlastnímu srdci.

PRO DĚTI

Miller, Megan: Minecrafták architekt

Ponořte se naplno do úžasného světa Minecraftu a stavějte jako profesionálové! Knižka pomůže každému hráči Minecraftu zlepšit jeho schopnost budovat působivé a originální stavby, obsahuje totiž několik detailních nákrešů a krokových postupů staveb.

Stehlíková, Olga: Mojenka

Silný příběh desetileté Magdalény, která se musí vyrovnávat s vážnou nemocí své maminky. Díky vřelému humoru a pevným vztahům mezi nejbližšími se podaří vyžehlit i Mojenčiny hodně „telecí“ nápady. Kniha je tak nabitá zajímavostmi z říše zvířat, rostlin a stromů, že zatoužíte listovat encyklopediemi a bloumat lesem s očima navrch hlavy.

Merchant, Tamzin: Kordélie a kloboučníci

Rozverný myšák a rozumbrada lišák, to jsou Mylišáci! Patří mezi nejoblíbenější postavíčky časopisu Puntík. Pojďte se začíst do jejich příběhů! Zvířátka hospodaří v útulné noře ve smrkovém lese a spolu s ostatními kamarády zažívají spoustu legrace i dobrodružství. Knižka barevných komiksů plných laskavého humoru jistě pobaví celou rodinu.

„Svět je nádherná kniha,
ale nemá cenu pro toho,
kdo v ní neumí číst.“

Carlo Goldoni

ZMĚNA VÝPŮJČNÍ DOBY

Místní knihovna Velké Losiny **prodlužuje od 9. 10. výpůjční dobu, každé pondělí do 19:00 hod.** Ostatní dny zůstávají beze změny.

pondělí	9:00 – 12.00	13:00 – 19:00
středa	9:00 – 12.00	13:00 – 17:00
pátek	9:00 – 12.00	13:00 – 17:00

MAFIÁNSKÝ KUFŘÍK

Posledních 14 prázdninových dní měly děti možnost si v knihovně vylustit šifrovací hru, jejímž cílem bylo získat kód k otevření mafiánského kufříku. Hry se zúčastnilo 26 dětí a všem se kufřík otevřít podařilo. Nečekaly je tam zlaté cihličky, ale drobná odměna.

REVIZE KNIHOVNÍHO FONDU

V srpnu proběhla revize knihovního fondu, tedy jakási „inventura“. V knihovně je k dispozici 8.572 knih, z toho 4.265 svazků beletrie pro dospělé, 2.305 naučných knih a 2.002 knih pro děti. Kromě novinek, které najdete u výpůjčního pultu nebo v „hrabadle“, je beletrie pro dospělé nyní řazena podle abecedy (příjmení autora), žánr knihy je označen barevným proužkem na hřbetu – detektivky modře, historické romány zeleně, knihy válečné, špiónážní nebo s tématem holokaustu černě, sci-fi a fantasy fialově, romantické příběhy červeně, knihy z arabského světa oranžově a zlatý fond literatury (povinná četba) žlutě.

■ Hana Mertová, knihovnice

Ze života ZŠ a MŠ Velké Losiny

HOLA, HOLA, MATEŘSKÁ ŠKOLA SLUNÍČKO VOLÁ!

Třída Berušek přivítala spoustu nových dětí, které už školku i paní učitelky dobře znaly, a to díky před-adaptačnímu programu, který probíhal během měsíce června. I tak si děti ale musely zvyknout na nový režim, především na čas strávený bez rodičů. Celým měsíc se prolínalo téma „Ahoj, školko!“, při němž se děti seznamovaly s novým prostředím a kamarády. Při pohybu po třídě a zahrádce objevovaly nové možnosti a aktivity, jak se skamarádit a užít si čas ve školce, než přijdou rodiče. Největší radostí ze zvládnuté adaptace je pro nás skutečnost, že se některým dětem ani nechce domů.

V pondělí 11. 9. 2023 byl odstartován plavecký výcvik, kterého se účastní všechny děti ze třídy Včelíček. Na plavání budou dojíždět každé pondělí do Aquacentra Šumperk a dohromady se zúčastní deseti lekcí. Všechny děti se na plavání moc těší a některé se dokonce hned během první lekce přesunuly do velkého bazénu.

Hrady z písku (Anna Hufová)

Před prvním plaváním (Nikola Krobotová)

Děti z Včelíček se v pátek 14. 9. 2023 vydaly na prohlídku místní knihovny. Paní knihovnice jim ukázala, jak se ke knihám chovat a přečetla jim pohádku. Kromě čtení si taky mohly vyrobit barevného papouška z papíru.

■ kolektiv MŠ Sluníčko

V místní knihovně (Lenka Klimešová)

Sovičky v knihovně (Anna Harnová)

LETNÍ ZÁŘÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE VEVERKA

Sovičky 11. 9. 2023 začaly pravidelně navštěvovat plavecký kurz v Aquacentru Šumperk, kde si hravou formou procvičí a zdokonalí své dosud nabyté plavecké dovednosti.

V úterý 12. září 2023 jsme navštívili místní knihovnu, kde pro nás paní knihovnice vybrala a opět nás pěkným hraným příběhem seznámila s knihou Isabelly Paglia „Krabíčka“. Děti si poté vyrobily papoušky a prohlédly nové knížky, které je zaujaly natolik, že si je hned odpoledne s rodiči chtěly vypůjčit.

Seznamovací táborák (Anna Harnová)

V pátek 15. 9. 2023 se na naší školní zahradě tradičně uskutečnil „seznamovací táborák“ pro rodiče a děti. Po společných hrách měli všichni zúčastnění možnost vzájemně se poznat prostřednictvím „podpisovky“. Jakmile jsme se sblížili, zapálil se táborový oheň a mohlo se opékat vše, co si kdo přinesl. Všichni jsme si užívali stále letní odpoledne a podvečer.

Pozdrav z Bukovky (Pavel Hart)

V úterý 26. 9. 2023 jsme se po prázdninách opět sešli s dětmi z MŠ Sluníčko v místním kině, kde nám pan Čech pustil sérii krátkých animovaných příběhů o Krtečkovi. Kreslený hrdina, který má hodně přátel a zažívá s nimi spoustu dobrodružství, nikdy nezklame.

■ Kolektiv MŠ Veverka

TÁBOŘENÍ NA „SAMOTĚ“

Byla to dlouhá a náročná cesta ve čtvrtek 14. 9. 2023 na Samotu nedaleko Rejchartic. Na jejím konci nás, žáky 9. třídy, čekala louka, na níž jsme si postavili naše stany. Po krátkém odpočinku jsme se nechali zasvětit do tajů práce s azimutem. To jsme si pak prakticky vyzkoušeli při orientačním běhu, během kterého se nám ale část třídy ztratila. Někteří na své cestě prý potkali i divoká prasata. Po protnutí cílové pásky jsme se vyčerpaní a hladoví pustili ve skupinkách do vaření guláše, který nám děvčatům na první pokus spadl do ohniště. Už jsme to skoro vzdávali, ale pan učitel Machaň nás stále podporoval a dodával nám odvalu, abychom začali od znova. Vše se nakonec podařilo a výsledkem byla výborná „pochoutka“.

Když se začalo stmívat, vzali jsme baterky a vydali se na rozhlednu Bukovka. Zvolili jsme sice „jinou“ trasu, ale nakonec jsme úspěšně došli na místo. Odměnou pro nás byl krásný pohled na večerní údolí Desné, včetně naší školy. Po návratu na tábořiště jsme si rozdělali oheň a společně jsme probírali naše zážitky. Večer jsme zakončili posledním úkolem – projít bez baterky temným

lesem. Orientovali jsme se pouze podle barevných světýlek, která byla zavěšena na stromech. Báli jsme se, ale nakonec jsme živí a zdraví došli zase zpět k ohni a o půlnoci jsme si pak vlezli do svých stanů a šli spát.

Druhý den, v pátek 15. 9. 2023, jsme po budíčku, který byl už v sedm hodin, sbalili stany a spacáky. Čekaly na nás další aktivity, například kvíz z tábornických dovedností, poznávání květín a stromů, testování zdravotnických znalostí nebo střelba ze vzduchovky. Na závěr našeho táboření proběhlo vyhodnocení a nejlepší táborníci byli odměněni. Poté jsme se vydali pěšky zpět do školy.

Byly to krásné dva dny a mohly by se klidně znovu opakovat.

■ **Nela Jeřábková a její spolužáci z 9. třídy**

PŘESPOLNÍ BĚH

Dne 19. 9. 2023 vybraní žáci druhého stupně jeli na přespolní běh do Loučné nad Desnou. Běh se konal v zámeckém parku. Tam už na nás čekali účastníci běhu z okolních škol. Pro jistotu si všichni prošli trasu, aby nikdo nezabloudil. Mladší žákyně se už rozvíčovaly a chystaly na start. „Připravit, pozor, start!“ Holky vyběhly a už od začátku si vedly skvěle. Vítězství mají v kapse. Po mladších dívkách nastupují starší děvčata. Ta si taky vedla dobře, ale na vítězství to nestačilo. Mladší žáci si drželi tempo od začátku do cíle, což se jim vyplatilo. Starší chlapci se snažili, co jim síly stačily. Všichni do cíle doběhli, ale vítězství

jim uteklo. **Mladší žákyně a mladší žáci z Velkých Losin okreskové kolo vyhráli** a postupují do dalšího kola! To bylo radosti! Když nás autobus dovezl zpátky do Velkých Losin, mohli jsme jít domů.

O týden později, v úterý 26. 9. 2023, se sportovci, kteří postoupili v Loučné, vydali na okresní kolo přespolního běhu v Šumperku. Akce se konala na zemědělské škole. Všichni moc dobře věděli, že tohle kolo bude náročnější než předchozí. Na start jako první přišly mladší žákyně. Z naší školy by jich běželo i více, jenomže se jich pár zatoulalo při obhlídce trasy a nestihly se vrátit na start. Holky se snažily, ale bohužel to nedopadlo úplně podle představ. Mladší chlapci se také snažili, ale konkurence byla lepší. Běh v Šumperku se nám moc

nepovedl, ale jak se říká: „Není důležité vyhrát, ale zúčastnit se.“ Tak třeba příští rok okresní kolo dopadne lépe.

■ **Elena Hetmáňková, žákyně 7. třídy**

EXKURZE DO OLOMOUCE

Dne 20. 9. 2023 se naše 7. třída vypravila do Olomouce. Po cestě vlakem nás jako první měla čekat prohlídka arcibiskupského paláce. Zde jsme se setkali s paní průvodkyní, která nás provedla palácem. Nejdříve jsme si mohli prohlédnout sochu věrozvěstů Cyrila a Metoděje. Dále jsme chodbou s obrazy slavných českých panovníků zamířili do staré knihovny, kde se mělo nacházet až 6000 starých

Hrady z písku (Anna Hufová)

Naše dívky na startu (Tomáš Skoumal)

kniha. Potom jsme šli do sálu, kde se pořádají koncerty, a mohli si poslechnout hru na klavír našich dvou spolužáček. Následně jsme se dostali ke staré uvítací místnosti, kde jsme se dozvěděli něco víc o historii osob, které v minulosti palác navštívily, mezi nimi třeba František Josef I. Ten zde byl i roku 1848 korunován rakouským císařem. Nakonec jsme si mohli prohlédnout ložnici, ve které mimo jiné spali i někteří čeští prezidenti.

Naše další zastávka byla v kostele svatého Michaela, kde nám učitelka Hana Malíková pověděla některá zajímavá fakta o kostele. Jako poslední jsme dostali asi jednu volnou hodinu v centru Olomouce, kde jsme si mohli koupit něco k jídlu a pití anebo se jen procházet a prohlédnout si památky. Po tomto nás čekala už jen cesta zpátky ke škole.

Celá exkurze se nám moc líbila a rádi bychom si ji kdykoliv zopakovali.

■ **Sofie Semrádová, žákyně 7. třídy**

NÁVŠTĚVA OKRESNÍHO ARCHIVU

Ve čtvrtek 21. 9. 2023 v 7:45 hodin jsme se – žáci 6. třídy s pedagogickým doprovodem – odebrali na autobus, který

Na hrázi horní nádrže (Jana Šulová)

pro nás přijel krátce po osmé. V archivu na nás čekal archivář, který nás vzal do depozitáře, kde byly obecní kroniky, školní kroniky, listiny, a dokonce jsme měli možnost podívat se i na velkolepé fotoalbum. Jeden spolužák v něm našel dokonce svůj dům, který byl vyfocen v roce 1937.

Když jsme posvačili, šli jsme se podívat na morový sloup a na radnici. Ve městě jsme si dali zmrzlinu, šli na vlakové nádraží a jeli zpátky do školy.

Exkurze byla super. A někteří si to chtějí zopakovat.

■ **Klára Štěpánková, Natálie Franková a Jakub Krmela, žáci 6. třídy**

Šestáci v okresním archivu (Bohuslava Janovská)

DLOUHÉ STRÁNĚ – JEDEN ZE SEDMI DIVŮ ČESKA

Ve středu 27. 9. 2023 nás čekal tradiční Den na horách, na který jsme se už delší dobu těšili. Společně se šestou třídou jsme se vydali vlakem do Koutů nad Desnou, kde jsme přestoupili na lanovku, která nás vyvezla až na Medvědí horu. Jakmile jsme sesedli z lanovky, vyšli jsme po cyklostezce k Tetřeví chatě a tam jsme se nasvačili.

Po malé pauze nás čekala nejtěžší část celé pěší túry – samotný výstup k horní nádrži PVE Dlouhé stráně, která je nejvýkonnější vodní elektrárnou České republiky. Když jsme konečně dorazili do cíle, čekal nás majestátní výhled na okolí Jeseníků a samotnou obrovskou vodní nádrž. Na vrcholu jsme snědli náš improvizovaný oběd, vyfotili se a vydali se zpět. Čekala nás dlouhá, ale krásná cesta kolem Mravenečnicku, při které jsme si užívali společných třídních chvil. Zastavili jsme se až u rozhledny nad lanovkou, na kterou ti odvážnější z nás mohli vyšplhat.

Nakonec nás lanovka svezla dolů pod Medvědí horu. Tento výlet se všem moc líbil, na vlastní oči jsme viděli jeden ze sedmi divů Česka, o kterém jsme získali nové informace, cestou jsme se kochali naší krásnou přírodou a při tom všem se zase více sblížili jako kolektiv.

■ **Sofie Semrádová a Sára Salabová, žákyně 7. třídy**

Děkujeme managementu Areálu Kouty (K3 Sport, s. r. o., I. P. Pavlova 116, 779 00 Olomouc) za finanční sponzorství našeho projektového Dne na horách ve formě výrazné slevy z jízdného lanovkou z Koutů na Medvědí horu a zpět.

■ **ředitelství školy**

Slavnostní přivítání a žehnání nového zásahového vozidla pro JSDH Velké Losiny

Pátek 22. 9. 2023 se zapíše hluboce nejen do historie obce Velké Losiny, ale také do významných okamžiků pro jednotku sboru dobrovolných hasičů obce Velké Losiny. V 16 hod. jsme v Areálu zdraví zahájili slavnost a přivítali jsme nového člena obce Velké Losiny, ale především člena jednotky sboru dobrovolných hasičů, a to nové zásahové vozidlo CAS 20 Scania.

Vozidlo je předurčeno k zajišťování zásahů hasičů, záchraně osob a pomoci obyvatelům nejen v naší obci Velké Losiny, ale v celém Podesní.

Každý malý hasič sní o nové krásné technice. Nám se to podařilo, a to díky dobré ekonomické situaci obce, podpoře ministerstva vnitra a podpoře Olomouckého kraje. Celkové náklady na pořízení nového vozidla činily 8,5 mil. Kč, dotace z ministerstva vnitra představovala 2,5 mil. Kč a 300 tis. Kč přispěl Olomoucký kraj.

O slavnostní přivítání a žehnání CAS se zasadila obec Velké Losiny ve spolupráci s JSDH a SDH Velké Losiny a p. Milanem Palkovičem z místní farnosti. Tento významný okamžik podpořili svou přítomností také významní hosté z územního odboru Šumperk HZS ředitel Karel Ondruch a Kamil Heiser a vedoucí oddělení obvodní policie npor. Mgr. Jan Hofschneider. Na slavnost se dostavili také zástupci okolních sborů Žárová, Loučná

nad Desnou, Rapotín, Petrov nad Desnou a Sobotín, kteří přijeli podpořit jednotku a místní sbor dobrovolných hasičů.

Zástupce generálního dodavatele vozidla, firmy THT Polička, s. r. o., Tomáš Mareček předal symbolický klíč starostce obce, která ho následně předala veliteli jednotky sboru dobrovolných hasičů. Pan farář Milan Palkovič požehnal nové vozidlo a popřál jednotce co nejméně zásahů.

Starostka obce Jana Fialová poděkovala jednotce za její činnost a zastupitelstvu obce Velké Losiny za podporu. Dále popřála hasičům, ať jsou vždy na správném místě, ať se bezpečně vrací domů, ať jim vozidlo dobře slouží a ať slouží ku prospěchu nás všech.

K poslechu zahrála Postřelmovská muzika a o krásné vystoupení se postaraly mažoretky Galaxie X ze Šumperka. Děti si zaskočily na skákacím hradu a s postavami Mickeyho a Minnie, pro všechny

přítomné byl připraven raut a posezení. V páteční podvečer zde vládla skvělá atmosféra, dobrá nálada a radost.

Rádi bychom poděkovali občanům Velkých Losin, kteří se aktivně zapojili do příprav – paní Keclíkové a Adámkové za krásnou květinovou výzdobu nového vozidla a Romanu Millerovi za obsluhu rautu.

V 18 hod. projela obcí Velké Losiny spanilá jízda vozidel všech sborů, na velitelském sedadle se svezla novou Scanií starostka obce a symbolicky jsme se společně rozloučili s dosavadním vozidlem Tatra T815 CAS 24, která v naší obci sloužila od roku 2016. Velitel jednotky jí poděkoval za její službu v naší obci.

Pevně věříme, že nová CAS bude dobře sloužit nejen v naší obci, ale i okolí.

- **Jana Fialová, starostka obce**
- **Dorota Jankovičová, referent MH**
- **Radek Rulíšek, velitel JSDH**

Zprávy o zásazích JSDH Velké Losiny

Poslední informace o zásazích jednotky jsme čtenářům předávali v květnu tohoto roku, od té doby jsme byli potřební u dalších 22 událostí. Tak tedy popořadě...

datum výjezdu	místo zásahu	popis
10.05.2023	Maršíkov	strom spadlý na silnici
25.05.2023	Ludvíkov	tele spadlé do díry hluboké cca 2 m
28.05.2023	Velké Losiny	vytažení utonulé osoby
06.06.2023	Velké Losiny	otevření uzavřených prostor, zapnutý sporák
18.06.2023	Loučná n. D., Červenohorské sedlo	dopravní nehoda
26.06.2023	Velké Losiny	požár balíků sena
03.07.2023	Žárová	spadlý strom
07.07.2023	Velké Losiny	dopravní nehoda, únik plynu
17.07.2023	Velké Losiny	spadlá větev na chodníku, další hrozící pádem
18.07.2023	Velké Losiny	únik plynu, překopnutá přípojka k domu
26.07.2023	Ludvíkov	voda vytékající ze sprchy
29.07.2023	Velké Losiny	spadlý strom
09.08.2023	Loučná n. D., Filipová	strom hrozící pádem
09.08.2023	Velké Losiny	likvidace obtížného hmyzu
10.08.2023	Velké Losiny	likvidace obtížného hmyzu
14.08.2023	Velké Losiny	likvidace obtížného hmyzu
17.08.2023	Žárová	spadlý strom přes komunikaci
17.08.2023	Žárová	odčerpání vody, zatopený rodinný dům
03.09.2023	Loučná n. D., Přemyslov	dopravní nehoda
06.09.2023	Loučná n. D., Červenohorské sedlo	dopravní nehoda
08.09.2023	Ludvíkov	dopravní nehoda
27.09.2023	Loučná n. D., Červenohorské sedlo	dopravní nehoda

Výjezd 27. 9. k dopravní nehodě na Červenohorském sedle v zatáčce č. 13 byl zároveň prvním výjezdem naší nové CAS 20 Scania.

■ **Radek Rulíšek, velitel JSDH**

Poděkování JSDH

Děkujeme jednotce sboru dobrovolných hasičů za vyčištění propustu v Horním Bohdíkově.

■ **Dorota Jankovičová,**
referent MH a SH

Přehled volnočasových aktivit pro děti a mládež v naší obci ve školním roce 2023/2024

Nabídka kroužků v rámci ZŠ Velké Losiny					
Název kroužku	Věková kategorie	Den	Čas	Lektor	Cena za 1. pololetí
Tančení I. - školní klub	4.–7. třída	Po	12:30–14:30	Kateřina Cholevová	zdarma
Španělština	2.–9. třída	Po	13:15–14:00	Jana Dvořáková	500 Kč
Příprava na přijímačky z M	9. třída	Po	13:15–14:00	Ivana Sokolová	500 Kč (celé období)
Zdravotnický II. - školní klub	6.–9. třída	St	12:15–14:00	Kateřina Cholevová	zdarma
Příprava na přijímačky z ČJ	9. třída	St	12:15–13:00	Hana Malíková	500 Kč (celé období)
Dramatický	3.–9. třída	St	13:15–14:00	Jiřina Viktorinová, Světlana Podhajská	zdarma
Přírodovědný Sojky	2.–3. třída	St	14:00–15:30	Renata Čechová	500 Kč
Čtenářský - žákovská knihovna	1.–9. třída	Čt	11:45–12:45	Šárka Svrčinová	zdarma
Angličtina	2. třída	Čt	12:00–13:00	Jiřina Vavrysová	500 Kč
Rybářský	3.–9. třída	Čt	16:00–17:30	Michal Podhajský	500 Kč
Pěvecký sbor Pramínek	1.–5. třída	Pá	13:00–13:45	Šárka Svrčinová	zdarma
Zdravotnický I. - školní klub	4.–5. třída	Pá	12:15–13:00	Kateřina Cholevová	zdarma
Taneční II. - školní klub	8.–9. třída	Pá	13:15–14:30	Kateřina Cholevová	zdarma
Výtvarný	6.–9. třída	Pá	13:00–15:00	Blanka Sanetříková	500 Kč

Nabídka kroužků v rámci školní družiny ZŠ Velké Losiny					
Název kroužku	Věková kategorie	Den	Čas	Lektor	Cena za 1. pololetí
Keramika	1.–2. třída	Út 1x za měsíc	14:00–15:30	Lenka Grmelová	kroužky školní družiny jsou hrazeny z poplatku za ŠD
Keramika	3.–5. třída	Út 1x za 14 dní	14:00–15:30	Lenka Grmelová	
Šéfkuchař	3.–5. třída	St	13:00–15:30	Jana Cholevová	

Nabídka kroužků - TJ Sokol					
Název kroužku	„Věková kategorie“	Den	Čas	Lektor	„Cena za sezónu podzim – jaro“
Mladší přípravek	5–9 let	Út, Čt	17:00	Radek Svedek	1 000 Kč
Starší přípravek	10–11 let	Po, St, Pá	16:30	Ladislav Pytel	1 000 Kč
Mladší žáci	12–13 let	Po, St, Pá	17:00	Dominik Glogar	1 000 Kč
Starší žáci	14–15 let	Út, Čt	17:00	Miroslav Ševčík	1 000 Kč
Dorost	15–19 let	Po–Pá	17:00	Petr Navrátil	1 000 Kč
Stolní tenis	od 10 let	Po–Pá	18:00	Jiří Berka	1 000 Kč
Pilates - pohybové aktivity	od 8 let	Po	18:00	Pavla Navaříková	1 000 Kč

Nabídka kroužků - Hasiči					
Hasiči	od 5 let	Pá	15:00	Nikola Divišová	100 Kč

TJ Sokol Velké Losiny

FOTBALOVÝ PODZIM

Blíží se konec podzimní části soutěží v kraji i v okrese, pro nás to zatím výsledkově není podařený podzim. V mužích se potýkáme s velkou marodkou jak v Áčku, tak i v Béčku, z čehož pramení problémy se skládáním sestavy do zápasů a výsledky podle toho vypadají. Samozřejmě nejvíc mrzí prohra v tradičním derby s Rapotínem. Všechna naše družstva bojují ve spodních patrech svých soutěží, výjimkou jsou mladší žáci, kteří jsou ve své skupině Okresního přeboru na druhém místě a s předstihem si už zajistili pro jarní část zařazení do skupiny, která bude hrát o umístění o titul přeborníka okresu. Muži a dorost hrají krajské soutěže, Áčko v Krajském přeboru se pohybuje kolem desátého místa, což je za našimi úvodními představami,

ale vzhledem ke zmíněným absencím, to je jasný fakt. Tady se ukázala důležitost Béčka, které hraje v Loučné, bez něj bychom na některé zápasy nedali dohromady ani jedenáct zdravých hráčů. Tím logicky trpí i Béčko, které si zase musí více pomáhat dorostenci, což je na jedné straně dobře z pohledu jejich výkonnostního růstu, z pohledu výsledků ale nejde očekávat zázraky hned. Dorost v Krajské soutěži patří k těm věkově mladším, polovina družstva jsou loňští žáci, dosavadní umístění ve spodní části tabulky bylo proto celkem očekávané. Je to vklad do dalších ročníků, až se tito hráči vyhrají, měli by zaznamenat lepší výsledky. V kategorii starší a mladší přípravky výsledkově doplácíme na to, že jsme loni neměli mladší přípravku, takže máme jen pár hráčů, kteří hráli za starší přípravku již v minulém ročníku. Přesto se podařilo dát dohromady obě kategorie a přihlásit je do soutěže. Výsledkově se to sice projevuje, to je ovšem to nejmenší, co nás trápí. Převážná většina dětí se na hřiště postavila vůbec

poprvé, jejich elán a nadšení dělá radost všem, kteří se kolem fotbalu pohybují, včetně rodičů dětí. Je radost vidět hřiště plné dětí při tréninku, na zápasy mladší přípravy jezdí kolem dvacítka dětí a to ještě někteří nemohou hrát kvůli věku, registrovat hráče můžeme při dovršení pěti let.

Trenéři a vedení klubu zajistilo pro hráče přípravek skvělou možnost účasti našich dětí na zápase 1. ligy v Olomouci, kdy při nástupu doprovázeli prvoligové hráče na plochu stadionu a poté mohli zhlédnout celý zápas Sigma Olomouc – Mladá Boleslav. Pro všechny děti, doprovázené rodiči, to byl ohromný zážitek, který si budou dlouho pamatovat, věříme, že jim to dodá ještě větší chuť do dalšího sportování a hlavně do fotbalu. Touto cestou bychom chtěli poděkovat hlavně rodičům a prarodičům dětí, kteří je vozí na tréninky a na zápasy, v dnešní době to nebývá samozřejmostí.

■ Milan Grézl,
sekretář FO TJ Sokol

PRVNÍ FOTBALOVÉ UTKÁNÍ LOSINSKÉ MINIPŘÍPRAVKY

Když nám trenéři oznámili, že už po pár trénincích budou naše děti hrát první utkání, nikomu z nás rodičů se tomu nechtělo věřit. A neodradil je výsledek? První zápas, který se konal 21. 9. v Rapotíně, sice nenabídl takovou fotbalovou kvalitu, ale bojovností se vyrovnal málokterému jinému zápasu. Příjemným překvapením bylo nasazení od všech hráčů, kteří prvně oblékli losinský dres. A byť nakonec zkušenějšímu soupeři podlehl 28:4, tak určitě získali krásný zážitek a spoustu zkušeností. Ukázalo se, že skvělí trenéři měli pravdu a výsledek opravdu neměl vliv na jejich úsměvy a nadšení pro hru.

Držíme našim benjamínkům palce i do dalších utkání a přejeme jim, aby jim fotbal dělal jen samou radost.

■ Rodiče

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ NOVĚ ZREKONSTRUOVANÉ TRIBUNY

V neděli **1. 10. 2023** proběhlo slavnostní otevření nově zrekonstruované tribuny. Přestřižení pásky jsme se ujali spolu se starostkou Janou Fialovou, která také pronesla úvodní slovo. Hlavním programem bylo derby s týmem Rapotína, kdy Velké Losiny bohužel soupeři podlehly s výsledkem 2:1. O poločase vystoupily mažoretky Galaxie X, mezi diváky prošel velký lední medvěd a dětem se rozdávaly balonky.

Obec Velké Losiny podala v srpnu 2021 **žádost o dotaci do NSA** a současně referent výstavby Jaroslav Nesvadba připravil hned dvě žádosti o **dotaci na Olomoucký kraj**. Záměr se vydařil! Obec zahájila na podzim roku 2022 rekonstrukci tribuny s podporou 1,3 mil. Kč.

Rekonstrukci tribuny bylo nutné provést, a to zejména z důvodu havarijního stavu. Současně stav tribuny nevyhovoval potřebám klubu a jeho příznivcům.

Celý projekt zaštitila obec Velké Losiny a využila kromě dotace i finance z velmi výhodného úvěrového rámce obce, který si obec sjednala v roce 2021.

Poděkování za snahu a dobře odvedenou práci patří starostce obce Janě Fialové a zaměstnancům Obecního úřadu, zejména Jaroslavu Nesvadbovi.

■ **Karel Minařík, předseda
TJ Sokol Velké Losiny**

PŘEDSTAVENÍ FOTBALOVÝCH MLÁDEŽNICKÝCH DRUŽSTEV TJ SOKOL VELKÉ LOSINY

Jako první družstvo vám představujeme mladší žáky, které jako hlavní trenér

vede Dominik Glogar a jako asistent působí u družstva Ondřej Žejdlík. Mládež trénuje 3x týdně. V pondělí, ve středu a v pátek, vždy od 17 hod. na hlavní ploše našeho krásného hřiště. Mladší žáci hrají soutěž FAČR KEDUL – OKRESNÍ PŘEBOR ŠUMPERK skupina A, jejich cílem je umístění v horních patrech soutěžní tabulky. Rádi bychom přivítali další mladé

hráče, a to ročníky 2011 – 2012, které by rozšířili naše řady a strávili několik hodin týdně na fotbalovém tréninku vedeným zábavnou formou na čerstvém vzduchu pod vedením proškolených trenérů s licenci.

■ **Karel Minařík, předseda
TJ Sokol Velké Losiny**

1. řada zleva: František Geletič, Ondřej Ficnar, Jan Bělaška, Matěj Buček, Antonín Rosák, Tomáš Bartel, Tagyr Hofman, Vašek Žmijovský, Tomáš Uhl, Jan Tomášek, Radim Křupka | 2. řada zleva: Dominik Diviš, trenér Dominik Glogar | Brankář: Antonín Komárek

Kynologický klub Velké Losiny

Ve spolupráci s obcí Velké Losiny byl koncem září zřízen Kynologický klub Velké Losiny, z. s. V současné době má klub osm aktivních členů, jeho předsedou je Vladislav Černochoch.

Cílem a účelem Kynologického klubu Velké Losiny je **zajištění všestranného sportovního využití zájemců o chov a výcvik psů** z řad dospělých i mládeže v souladu s posláním a cíli Mezinárodní kynologické organizace FCI. Spolek aktivně spolupracuje s Moravskoslezským kynologickým svazem.

Na našem „cvičáku“ se mohou výcviku účastnit **psi všech věkových kategorií** a plemen nebo i kříženci. Naším cílem je socializace a výcvik psů a jejich příprava ke zvládnutí základní poslušnosti, ovlá-

datelnosti a upotřebitelnosti. Dále se budeme zabývat sportovním výcvikem psů – nácvik poslušnosti, obrany a stop.

Obec Velké Losiny klubu pronajala pozemek vedle fotbalového hřiště, kde jsme zahájili přípravu na zkulturnění plochy, vysetí trávy, výstavbu oplocení aj. Svépomocných prací se chopili zakladatelé klubu. Ještě ale chvíli potrvá, než bude vše hotovo a připraveno – potřebujeme nejenom oplocený pozemek, ale také vybudovat zázemí a zhotovit různé překážky pro výcvik psů, proto již nyní uvítáme nové členy klubu a třeba i dobrovolníky, kteří se s chutí zapojí a v následující práci nám pomohou.

Děkujeme vedení obce nejen za pronájem pozemku, ale i podporu.

■ **Vladislav Černochoch,
předseda kynologického klubu**

Aktuálně ze Šachového klubu Velké Losiny

Vážení čtenáři Velkolosinských pramenů, po čtyřměsíční časové odmlce se na vás obracíme s novými aktualitami šachového klubu Velké Losiny.

Šachová sezona všech soutěží v ČR právě začala a náš ŠK pro tuto sezonu 2023/2024 se účastní dvou soutěží, „A“ družstvo Krajského přeboru Olomouc, která čítá 12 účastníků a „B“ družstvo pak Oblastního přeboru Olomouc, kde startuje 9 družstev. Pro novou sezonu 2023/2024 s největší pravděpodobností neobsadíme Okresní přebor Šumperk.

Naším cílem je umístit se v Krajském přeboru do 3. místa, ale kýžený postup do 2. ligy ČR by byl splněním našeho tajného přání. V Oblastním přeboru vidíme více než reálné umístění do 3. místa. Obě naše družstva jsou hráčsky velmi silná. Kvalita a zkušenosti několika klíčových hráčů dávají tomuto značné předpoklady.

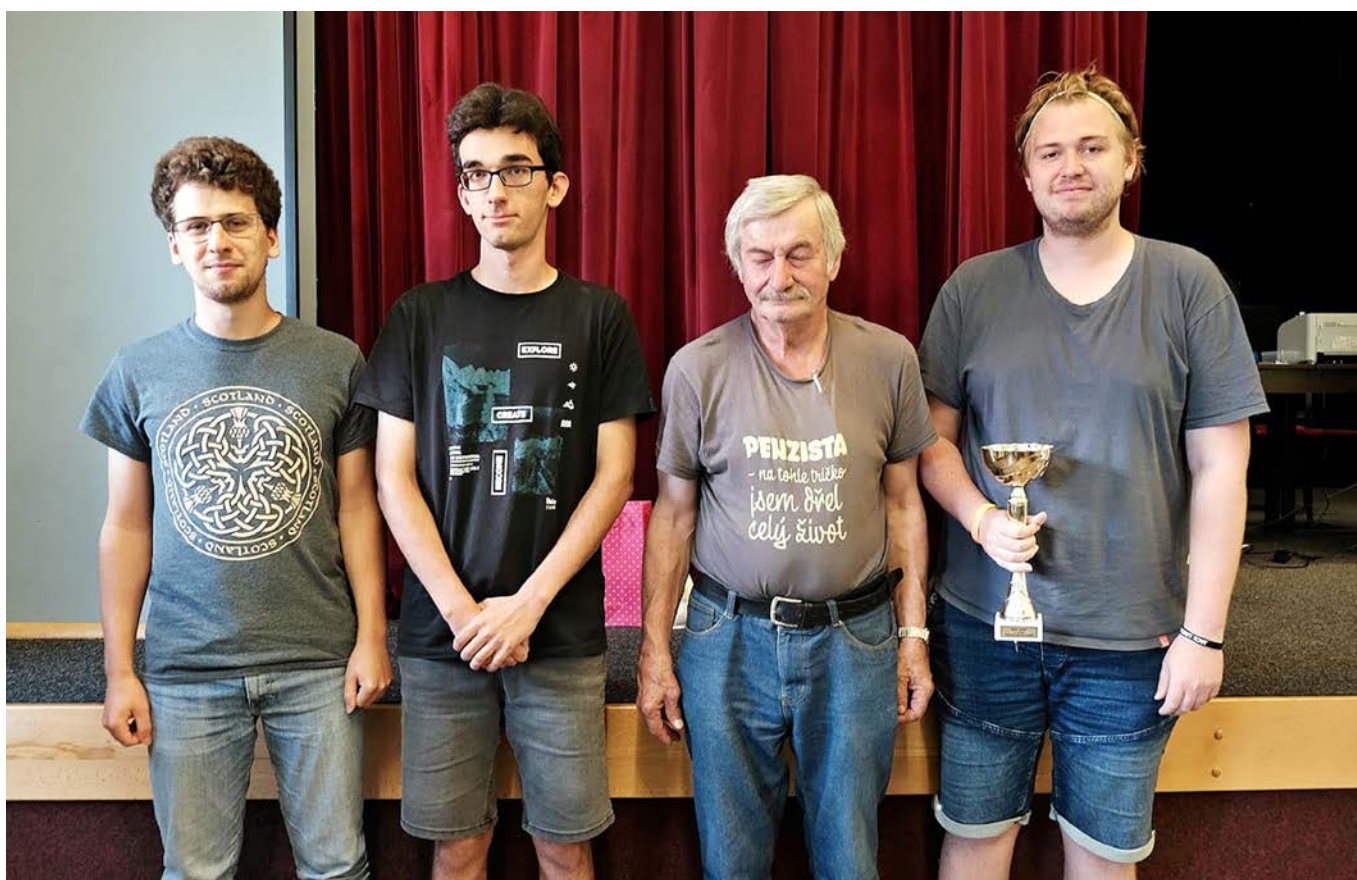

V příštích Pramenech vám podáme první informace, jak se jednotlivým našim družstvům daří po odehraných pěti kolech. Věříme, že naše výsledky potvrdí naše stanovené cíle.

V létě se uskutečnil populární šachový turnaj ve Valašské Bystřici OPEN 2023, kterého se zúčastnil náš hráč Jakub Vaculík, který tento turnaj o 80 zúčastněných hráčích suverénně vyhrál. A to stylem 9 zápasů – 9 výher. Na šachových turnajích se to zřídka stává. Je to svým způsobem kuriozita. Takže, Kubo, moc blahopřejeme. A věříme, že právě Jakub může být tahounem našeho „A“ družstva.

Kromě zahájení šachové sezony 2023/2024 nás v závěru letošního roku, konkrétně **2. 12. 2023**, čeká pořádání již 29. ročníku našeho výstavního turnaje „**O losinského kapra**“, zařazeného do Grand Prix ČR v rapid šachu pro roky 2023/2024, a to opět s velkou mezinárodní účastí. Na šachový turnaj, který se koná tradičně v hotelovém areálu Dlouhé stráně v Koutech nad Desnou, jsou všichni zváni.

■ **Za ŠK Velké Losiny**
Klézl František, Viktorin Petr,
Bureš Vladimír,
Vodák Rostislav

Redakční rada se omlouvá za chybu u článku s názvem „Mistryně z Velkých Losin“ v čísle 5, ročník 26, kde byla mylně uvedena autorka článku Leona Smažáková. Autorkou článku je Lenka Kopačková.

KINO VELKÉ LOSINY PROGRAM

LISTOPAD 2023

neděle

5./19. 11.

16:30

DĚTSKÝ FILM Z NAŠEHO FONDU

POHÁDKA / ANIMOVANÝ • PŘÍSTUPNÝ
• VSTUPNÉ 60 Kč • ČESKÉ ZNĚNÍ / DABING

úterý

7. 11.

16:00/19:00

JESENÍKY – KRÁLOVSTVÍ HORSKÉ DIVOČINY

DOKUMENTÁRNÍ • ČESKO • 2022 • PŘÍSTUPNÝ
• VSTUPNÉ 50 Kč • DÉLKA 51 MIN • ČESKÉ ZNĚNÍ

Po projekci
v 16:00 hod.
proběhne beseda
s Mgr. Petrem
Šajem (omezená
kapacita).

středa

8. 11.

19:00

VÁCLAV

KOMEDIE, DRAMA • ČESKO • 2007 • PŘÍSTUPNÝ
• VSTUPNÉ 60 Kč • DÉLKA 97 MIN • ČESKÉ ZNĚNÍ

neděle

12. 11.

16:30

MYŠKA PATTIE: NA VLNÁCH DOBRODRUŽSTVÍ

ANIMOVANÝ, DOBRODRUŽNÝ, KOMEDIE • FRANCIE • 2023 • PŘÍSTUPNÝ
• VSTUPNÉ 90 Kč • DÉLKA 95 MIN • ČESKÝ DABING

středa

15. 11.

19:00

PROMÍTEJ I TY: DĚTI MLHY

DOKUMENTÁRNÍ, DĚTI A MLÁDEŽ, PORUŠOVÁNÍ LIDSKÝCH PRÁV, ŽIVOTNÍ STYL
• VIETNAM • 2021 • PŘÍSTUPNÝ • VSTUP VOLNÝ • DÉLKA 92 MIN

čtvrtek

16. 11.

16:30

PRINCEZNA ZAKLETÁ V ČASE 2

POHÁDKA, FANTASY, KOMEDIE • ČESKO • 2022 • PŘÍSTUPNÝ
• VSTUPNÉ 60 Kč • DÉLKA 134 MIN • ČESKÉ ZNĚNÍ

pátek

17. 11.

19:00

INVALIDA

KOMEDIE • SLOVENSKO • 2023 • NEVHODNÝ DO 12 LET
• VSTUPNÉ 90 Kč • DÉLKA 108 MIN • SLOVENSKÉ ZNĚNÍ

středa

22. 11.

19:00

LOVENí

KOMEDIE, ROMANTICKÝ • ČESKO • 2019 • NEVHODNÝ DO 12 LET
• VSTUPNÉ 60 Kč • DÉLKA 106 MIN • ČESKÉ ZNĚNÍ

neděle

26. 11.

16:30

ESA Z PRALESA

ANIMOVANÝ, DOBRODRUŽNÝ, RODINNÝ • FRANCIE • 2017 • PŘÍSTUPNÝ
• VSTUPNÉ 60 Kč • DÉLKA 90 MIN • ČESKÝ DABING

Provozovatel: Obec Velké Losiny | kino@losiny.cz | www.losiny.cz | [f infolosiny](https://www.facebook.com/infolosiny) | [🎫 rezervace vstupenek: 602 105 768](https://www.ticketsportal.cz)

PŘEHLED KULTURNÍCH AKCÍ

Bruslení

od 3. 10.

Každé úterý (17 – 18 hod.)
a neděli (15:30 – 16:30 hod.)

AREÁL ZDRAVÍ

29. 11. | 18:00

Autem všemi kouty Západní Sahary

KINO VELKÉ LOSINY

1. 11. | 18:00

Volyňská rapsodie

KINO VELKÉ LOSINY

1. 12. | 10:00

Zvonkování a rozsvícení vánočního stroměčku

NÁMĚSTÍ NA UL. LÁZEŇSKÁ

5. 11. | 19:00

Passion – Magie v pohybu

AREÁL ZDRAVÍ

1. – 23. 12.

Píšeme dopis Ježíškovi

KNIHOVNA VELKÉ LOSINY

8. 11. – 31. 12.

Dubánci

KNIHOVNA VELKÉ LOSINY

2. 12. | 9:00

Šachový turnaj O losinského kapra

HOTEL DLOUHÉ STRÁNĚ, KOUTY N. D

17. 11. | 10:30

Velkolosinská desítka

AREÁL TJ SOKOL VELKÉ LOSINY

2. 12. | 16:30

Mikuláš – představení s nadílkou

AREÁL ZDRAVÍ

17. 11. | 20:00

Tradiční Martinské hody

KD ŽÁROVÁ

9. 12. | 9:00 – 19:00

Vánoce v ruční papírně

RUČNÍ PAPIRNA VELKÉ LOSINY

13. 12. | 18:00

Česko zpívá koledy

U KAŠNY NA NÁMĚSTÍ NA UL. LÁZEŇSKÁ

30. 12. | 15:00

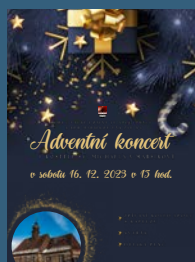
Vánoční koncert

KOSTEL SV. MARTINA V ŽÁROVĚ

16. 12. | 15:00

Adventní koncert

KOSTEL SV. MICHAELA V MARŠÍKOVĚ

31. 12. | 22:00

Sousedské silvestrovské setkání

NÁMĚSTÍ NA UL. LÁZEŇSKÁ

INZERCE

Škoda Group

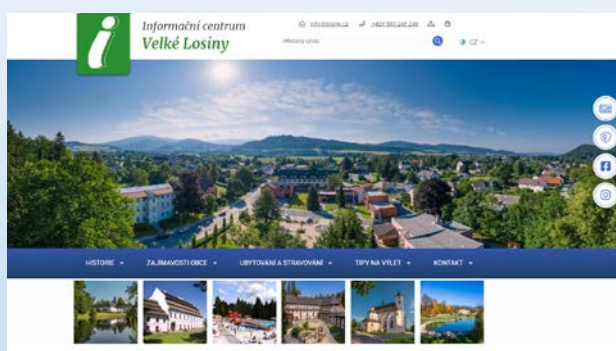
přijme

nové pracovníky v oboru elektro

- elektrotechnik/ČKA – zkušebna (náborový příspěvek 80.000 Kč)
- elektromechanik/ČKA – výroba a servis (náborový příspěvek 50.000 Kč)

skoda.cz/kariera ☎ 800 170 777

[f @infolosiny](https://www.facebook.com/infolosiny) [@icvelkelosiny](https://www.instagram.com/icvelkelosiny) [iclosiny.cz](https://www.iclosiny.cz)

[f @velke.losiny.obec](https://www.facebook.com/velke.losiny.obec) [@velkelosiny](https://www.instagram.com/velkelosiny) [losiny.cz](https://www.losiny.cz)

Vydává: Obec Velké Losiny, Rudé armády 321, 788 15 Velké Losiny, IČO: 00303551. Počet výtisků: 1 300, neprodejné, měsíčník. Periodický tisk územního samosprávného celku, MK ČR E 16297. **Redakční rada:** Ing. Jana Fialová, MUDr. Kateřina Bláhová, Dorota Jankovičová, Monika Semerádová, Mgr. Hana Mertová. Datum vydání: 27. 10. 2023. Termín uzávěrky: 10. 11. 2023. Příspěvky zasílejte na e-mail: jankovicova@losiny.cz. Design, sazba: Martina Mončeková. Tisk: Grafotyp s.r.o..